

T.Y.B.COM**-: ACCOUNTS GROUP :-****INTRODUCTION TO MANAGEMENT
ACCOUNTING & AUDITING.(IDOL) (R-2016)
(PAPER - V) (NOV- 2019)****Time: Three Hours]****[Marks:100]**

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. Working notes should form part of your answer.
 2. Proper presentation and neatness is essential.
 3. Use of simple calculator is allowed.

Q. 1 A) Fill in the blanks from given option. (Any Ten) **(10)**

- 1) The managerial accounting system produces information for _____ users.
(internal / external)
- 2) Balance sheet provides a statement of _____ position at a point of time.
(performance / financial)
- 3) Preliminary expenses are an example of _____ expenditure.
(Capital / deferred-revenue)
- 4) For calculation of debt-service ratio net profit should be _____.
(before interest and tax / after interest and tax)
- 5) Current ratio serves as an index of _____ solvency.
(long term / short term)
- 6) Common size statement is a tool of _____ analysis.
(vertical / horizontal)
- 7) _____ is not a quick liability. (creditors / bank overdraft)
- 8) Patents and copyrights are example of _____ assets.
(tangible / intangible)
- 9) _____ is capital to finance day to day operations.
(Working capital / investing capital)
- 10) Sale of long term investment at a loss _____ the cash balance.
(Increase / decrease)
- 11) Assets which can be converted into cash within one year are _____ assets.
(fixed / current)
- 12) Income earned from activities other than normal business is _____.
(Operating / non-operating income)

B) State whether the following statements are true or false. (Any Ten) **(10)**

- 1) Sample size does not depend on sampling risk.
- 2) Carriage should be allocated between capital and revenue.
- 3) A voucher need not be dated.
- 4) Rent receipt is the evidence of salary payment.
- 5) An auditor can take the help of experts during the course of audit.
- 6) Audit report is a part of financial statement.
- 7) Error of principle does not affect the trial balance.
- 8) Audit should be systematically planned.
- 9) Error of omission affects the trial balance.
- 10) Internal check is continuous review of operations of the organizations.
- 11) Audit Note Book is maintained by an auditor
- 12) Compensating error will affect the trial balance.

Q. 2 Manufacturing Limited presents the following information for 2018-19. **(15)**

Estimated Yearly Production and Sales = 60,000 units

Estimated Cost Elements per unit.

Raw Materials	Rs.10
Wages	Rs.6
Overheads	Rs.4
Selling Price	Rs.24

Further information:

- 1) The Company extends two months credit to the debtors
- 2) The Company maintains one month's stock of Raw Materials
- 3) The company maintains one month's stock of Finished Goods
- 4) The processing period is one month
- 5) The company is allowed two months credit by suppliers.
- 6) Wages and Overheads are paid one month in arrears
- 7) The cash and Bank balance is expected to be equal to Rs.50,000/-
- 8) There is regular purchase, production and sales cycle.
- 9) During production process wages and overheads accrue evenly
- 10) Debtors are to be calculated on sales basis
- 11) 20% of the customers pay one month in advance

Prepare statement showing an estimate of working capital

OR

Q. 2 The following is the Summarized Balance Sheet of Technocrat Ltd. as on 31st March, 2019 **(15)**

Liabilities	Rs.	Assets	Rs.
Equity Share Capital of Rs.10 each	16,00,000	Goodwill	5,00,000
10% Preference Share Capital (Rs.100 each)	8,00,000	Furniture and Fittings	12,00,000
General Reserves	4,00,000	Plant and Machinery	16,00,000
Profit and Loss A/c	4,00,000	Stock	4,00,000
8% Bank Loan	8,00,000	Debtors	8,00,000
Creditors	4,00,000	Cash and Bank Balance	2,40,000
Advance from Customers	2,00,000	Prepaid Expenses	1,60,000
Provision for Taxation	2,40,000	Preliminary Expenses	1,00,000
Proposed Dividend	1,60,000		
	50,00,000		50,00,000

Additional information for the year:

- 1) Total sales – Rs.40,00,000/-
- 2) Net Profit Rate – 15%
- 3) Out of total sales 20% are cash sales
- 4) Purchases – Rs.20,00,000/-
- 5) No. of days in a year – 360

Calculate the following Ratios:

1. Proprietary Ratio
2. Capital Gearing Ratio
3. Acid Test Ratio
4. Operating Ratio
5. Creditors Turnover Ratio

Note: Preparing Balance sheet in vertical form is not required

Q. 3 Following are the Summarized Balance Sheets of M/s. Satyam Ltd (15)
Balance Sheet

Liabilities	31-03-18 Rs.	31-03-19 Rs.	Assets	31-03-18 Rs.	31-03-19 Rs.
Equity Share Capital	2,00,000	2,00,000	Cash on Hand	44,000	16,000
General Reserve	60,000	60,000	Cash at Bank	46,000	74,000
Profit and Loss a/c	90,000	66,000	Sundry debtors	66,000	44,000
12% Debentures (F.V Rs.100 each)	90,000	70,000	Marketable Investment	1,10,000	76,000
Current Liabilities	1,10,000	1,08,000	Stock in Trade	82,000	1,04,000
			Land and Building	1,50,000	1,20,000
			Plant and Machinery	52,000	70,000
	5,50,000	5,04,000		5,50,000	5,04,000

Additional Information:

- Interim Dividend @ 10% was paid during the year 2018-19
 - New Machinery for Rs.30,000 was purchased and an old machine costing RS.12,000 (accumulated depreciation Rs.6,000) was sold at book value
 - Debentures were redeemed by purchasing from open market @ 90 per debenture and profit credited to profit and loss account
- You are required to prepare Cash Flow Statement for the year ended 31st March, 2019 in according with the AS-3 using Indirect Method

OR

Q. 3 The Following is financial information of Hindustan Ltd. for 3 years ended on 31st December e(15)
 year

Particulars	2016 Rs.	2017 Rs.	2018 Rs.
Share Capital	3,00,000	3,60,000	3,80,000
Gross Profit	7,00,000	7,00,000	8,00,000
Current Liabilities	80,000	?	?
Fixed Assets	4,80,000	5,00,000	4,70,000
Long Term Loan	2,00,000	?	2,40,000
Cost Of Goods Sold	?	8,00,000	6,00,000
Working capital	1,20,000	90,000	2,80,000
Net Worth	4,00,000	4,40,000	5,10,000
Current Assets	?	2,40,000	4,00,000
Sales	11,00,000	15,00,000	?
Capital Employed	6,00,000	?	?
Reserves and Surplus	?	80,000	1,30,000

You are required to prepare vertical Trend Financial Statement taking 2016 as the Base

Q. 4 What do you mean by audit programme? Explain advantages of audit programme? (15)

OR

Q. 4 Define the term auditing. Explain the principles of auditing? (15)

Q. 5 What do you mean by internal check? What points should be consider while framing a system of Internal check. **(15)**

OR

Q. 5 What is meant by vouching? How would you vouch income from investment and royalty received?

Q. 6 a) What are the principles of verification and valuation of assets? **(10)**

b) What is the need of working capital? **(10)**

OR

Q. 6 a) Short Notes. **(Any Two)** **(10)**

- i. Tools of financial analysis
- ii. Cash flow from operating activities.
- iii. Liquid Assets

b) Short Notes. **(Any Two)** **(10)**

- i. Audit Note Book
- ii. Auditors duties regarding fraud
- iii. Window dressing

[वेळ: तीन तास]

[गुण:१००]

मराठी रुपांतर

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना:**
१. कृती नोंदींचा तुमच्या उत्तरात समावेश करा.
 २. योग्य सादरीकरण व नीटनेटकेपणा आवश्यक आहे.
 ३. साधे गणकयंत्र वापरावे.
 ४. इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मूळ मानावे.

प्र. १ अ) दिलेल्या पर्यायातून गाळलेल्या जागा भरा. (कोणतेही दहा)

(१०)

- १) व्यवस्थापन लेखा प्रणाली _____ उपभोक्त्याकरता माहिती देते. (अंतर्गत / बाह्य)
- २) ताळेबंद हे _____ स्थितीचे पत्रक आहे. (कामगिरी / आर्थिक)
- ३) प्राथमिक खर्च हा _____ खर्चाचे उदाहरण आहे. (भांडवली / पुढे ढकललेला महसुली)
- ४) कर्ज-सेवा गुणोत्तर काढण्याकरिता निव्वळ नफा _____ असावा. (व्याज व कराआधी / व्याज व करानंतर)
- ५) चालू गुणोत्तर हा _____ तरलता दर्शवतो (लघु मुदतीची / दीर्घ मुदतीची)
- ६) सामान्य आकार पत्रक _____ विश्लेषणाचे साधन आहे. (उभ्या / आडव्या)
- ७) _____ द्रुत देयता नाही. (धनको / बँक अधिक्रम)
- ८) पेंट व कॉपी राईट _____ मालमत्तेचे उदाहरण आहे. (मूर्त / अमूर्त)
- ९) _____ भांडवल दैनंदिन व्यवहाराच्या वित्त-चलना करता लागते (खेळते भांडवल / गुंतवणूक भांडवल)
- १०) दीर्घ मुदतीच्या गुंतवणुकीची तोट्यात विक्रीने रोख शिल्लक _____. (वाढते / कमी होते)
- ११) जी मालमत्ता एका वर्षाच्या आत रोखीत रुपांतरीत होते त्याला _____ मालमत्ता म्हणतात. (स्थिर / चालु)
- १२) सामान्य व्यापाराव्यक्तिरिक्त अन्य क्रियांमधून प्राप्त झालेल्या उत्पन्नास _____ उत्पन्न असते. (व्यापारी / अव्यापारी)

ब) खालील विधाने चुक की बरोबर ते लिहा. (कोणतेही दहा)

(१०)

- १) नमुन्याचे प्रमाण नमुन्यातील जोखमीवर अवलंबून नसते.
- २) वाहतूक खर्च हा भांडवली व महसुली खर्चा मध्ये वाटला जातो.
- ३) प्रमाणकावर तारखेची आवश्यकता नाही.
- ४) भाडे पावती ही पगार खर्चाचा पुरावा आहे.
- ५) लेखापरीक्षणाच्या दरम्यान लेखापरीक्षक तज्ञांची मदत घेऊ शकतात.
- ६) लेखापरीक्षा अहवाल हा आर्थिक पत्रकाचा भाग आहे.
- ७) तत्त्वाच्या चुकांचा तेरजेवर परिणाम होत नाही.
- ८) लेखापरीक्षण पद्धतशीर पणे नियोजित केले पाहिजे.
- ९) वगळणुकीच्या चुकांचा तेरीज-पत्रकावर परिणाम होत नाही.
- १०) अंतर्गत तपासणी हे संस्थेच्या व्यवहाराचे सतत पुनरावलोकन असते.
- ११) लेखापरीक्षक लेखापरीक्षण वही बनवतो.
- १२) भरपाईच्या चुकांचा तेरीज-पत्रकावर परिणाम होतो.

प्र. २ सनफास्ट मॅन्युफॅचरींग लि. २०१८-१९ ची माहिती खालीलप्रमाणे.
अंदाजित वार्षिक उत्पादन व विक्री = ६०,००० नग अंदाजित घटक निहाय खर्च

कच्चा माल	१०
मजुरी	६
उपरी परिव्यय	४
विक्री मूल्य	२४

अधिक माहिती

- १) ऋणकोना २ महिन्यांची उधारी दिली जाते.
- २) कच्चा मालसाठा १ महिन्यांचा असेल.
- ३) तयार मालसाठा १ महिन्यांचा असेल.
- ४) माल प्रक्रियेचा कालावधी १ महिना.
- ५) पुरवठादार २ महिन्यांची उधारी देतात.
- ६) मजुरी आणि उपरी परिव्यय एक महिन्याच्या अंतराने दिले जातात.
- ७) रोख/बँक शिल्लक रु. ५०,००० असावी.
- ८) खरेदी, उत्पादन व विक्री वर्षभर समप्रमाणात असेल.
- ९) उत्पादन प्रक्रियेमध्ये मजुरी आणि उपरी परिव्ययाची उप्तती सम राहिल
- १०) ऋणको विक्रीवर काढणे.
- ११) २०% ग्राहक १ महिना अगोदर रक्कम देतात.
अंदाजित खेळते भांडवल पत्रक बनवा.

किंवा

प्र. २ खाली टेक्नोकॉन्ट लिमिटेड चा ३१ मार्च २०१९ चा ताळेबंद दिला आहे.

(१५)

देयता	रु.	मालमत्ता	रु.
सामान्य भाग भांडवल रु. १० प्रमाणे	१६,००,०००	नावलौकिक	५,००,०००
१०% अग्रहक्क भाग भांडवल (रु. १०० प्रमाणे)	८,००,०००	फर्निचर	१२,००,०००
सामान्य निधी	४,००,०००	यंत्र/सयंत्र	१६,००,०००
नफा/तोटा खाते	४,००,०००	मालसाठा	४,००,०००
८% बँक कर्ज	८,००,०००	ऋणको	८,००,०००
धनको	४,००,०००	रोख/बँक	२,४०,०००
ग्राहकाकडून आगाऊ	२,००,०००	आगाऊ खर्च	१,६०,०००
आयकर तरतूद	२,४०,०००	प्राथमिक खर्च	१,००,०००
प्रस्तावित लाभांश	१,६०,०००		
एकूण	५०,००,०००	एकूण	५०,००,०००

अधिक माहिती :

- १) एकूण विक्री रु. ४०,००,०००
- २) निव्वळ नफा दर - १५%
- ३) एकूण विक्रीत २०% रोखीवर
- ४) खरेदी रु. २०,००,०००
- ५) वर्षातील दिवस ३६०
- खालील गुणोत्तर काढा
- १) स्वामित्व गुणोत्तर
- २) भांडवल नियंत्रण गुणोत्तर
- ३) तरल गुणोत्तर
- ४) कार्यवहिन गुणोत्तर
- ५) धनको उलाढाल गुणोत्तर

टीप : उभ्या प्रारूपातील ताळेबंद बनवण्याची आवश्यकता नाही.

प्र. ३

खाली सत्यम लिमिटेडचे ताळेबंद दिले आहे.

(१५)

देयता	३१/३/१८	३१/०३/१९	मालमत्ता	३१/३/१८	३१/०३/१९
सामान्य भाग	२,००,०००	२०००००	रोख	४४,०००	१६,०००
सामान्य निधी	६०,०००	६०,०००	बँक	४६,०००	७४,०००
नफा तोटा खाते	९०,०००	६६,०००	ऋणको	६६,०००	४४,०००
१२% कर्ज रोखे (दर्शनी मुल्य रु. १०० प्रत्येकी)	९०,०००	७०,०००	विक्री योग्य गुंतवणूक	१,१०,०००	७६,०००
चालू देयता	१,१०,०००	१,०८,०००	मालसाठा	८२,०००	१,०४,०००
			जमीन व इमारत	१,५०,०००	१,२०,०००
			यंत्र / संयंत्र	५२,०००	७०,०००
एकूण	५,५०,०००	५,०४,०००	एकूण	५,५०,५०००	५,०४,०००

अधिक माहिती :

- १) अंतरिम लाभांश १०% प्रमाणे २०१८-१९ मध्ये वाटला.
- २) नवीन यंत्र रु. ३०,००० ची खरेदी केली व रु. १२,००० ची जुने संयंत्र (जमा घसारा रु. ६,०००) पुस्तकी मूल्यावर विकले.
- ३) खुल्या बाजारातून रु. १० प्रति रोखा खरेदी करून कर्ज रोख्यांची परतफेड केली आणि नफा तोटा खात्यामध्ये जमा केला.

३१ मार्च २०१९ अग्रेस्ते AS-३ नुसार अप्रत्यक्ष पद्धतीचे रोख प्रवाह पत्रक तयार करा.

किंवा

प्र. ३

हिंदुस्तान लिमिटेडची ३१ डिसेंबर रोजी ची तीन वर्षांची माहिती खालीलप्रमाणे:

(१५)

तपशील	२०१६ (रु)	२०१७ (रु)	२०१८ (रु)
भाग भांडवल	३,००,०००	३,६०,०००	३,८०,०००
ढोबळ नफा	७,००,०००	७,००,०००	८,००,०००
चालू देयता	८०,०००	?	?
स्थिर मालमत्ता	४,८०,०००	५,००,०००	४,७०,०००
दिर्घ मुदतीचे कर्ज	२,००,०००	?	२,४०,०००
विक्रीची किंमत	?	८,००,०००	६,००,०००
खेळते भांडवल	१,२०,०००	९०,०००	२,८०,०००
निव्वळ किंमत (Net Worth)	४,००,०००	४,४०,०००	५,१०,०००
विक्री	११,००,०००	१५,००,०००	?
चालू मालमत्ता	?	२,४०,०००	४,००,०००
एकूण भांडवल	६,००,०००	?	?
निधी आणि अधिक्व	?	८०,०००	१,३०,०००

२०१६ ला पायाभूत मानून उभ्या प्रारूपातील कलदर्शक पत्रक तयार करा.

प्र. ४

लेखपरिक्षण कार्यक्रम म्हणजे काय ? त्याचे फायदे स्पष्ट करा.

(१५)

किंवा

प्र. ४

लेखपरिक्षणाची संज्ञा द्या व त्याची तत्वे स्पष्ट करा.

प्र. ५

अंतर्गत तपासणी म्हणजे काय? अंतर्गत तपासणीची प्रणाली बनवताना कोणते मुद्दे ध्यानात घ्यावे लागतील?

(१५)

किंवा

प्र. ५

प्रमाणन म्हणजे काय? गुंतवणीवरील उत्पन्नाचे आणि रॉयल्टी उत्पन्नाचे प्रमाणन कसे कराल?

प्र. ६

मालमत्तेच्या सत्यापन व मुल्यांकनाची तत्वे सांगा.

(१०)

किंवा

प्र. ६

खेळत्या भांडवलाची गरज काय ?

(१०)

किंवा

प्र. ६

अ) थोडक्यात टीपा लिहा (कोणतेही दोन)

(१०)

i) आर्थिक विश्लेषणाची साधने

ii) कार्यवाहन क्रियेपासून रोख प्रवाह

iii) तरल मालमत्ता

ब) थोडक्यात टीपा लिहा. (कोणतेही दोन)

(१०)

- i) लेखापरिक्षण वही
- ii) फसवणुकीच्या संदर्भात लेखापरीक्षकाची कर्तव्ये
- iii) गवाक्ष प्रसाधन
